

A VII. Általános Iskolai Fizikatanári Ankét, 1983.

Szokatlan időben – június 27-29-ig – került megrendezésre az általános iskolai fizikatanárok szokásos találkozója Szombathelyen. A szervezők kissé tartottak attól, vajon a fáradságos tanév után lesz-e annyi résztvevője az ankétnak, mint az előző években. Az aggodalom felesleges volt, mert az érdekes és változatos háromnapos programra 590-en voltak kíváncsiak.

Az ankétot a Művelődési Minisztérium, az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Általános Iskolai Csoportja, az Országos Pedagógiai Intézet és, mint házigazda az ELFT Vas megyei Csoportja rendezte. A vendéglátók kedvességével már megérkezésünkkor – de az egész ankét idején végig találkoztunk. A pályaudvaron hangszórón üdvözölték a vendégeket, majd kevés várakozás után mindenki gyorsan megkapta étkezési jegyeit, szállását, sőt az érkezés estjén ízletes vacsorával láttak el bennünket.

Az ankéttal egybekötött eszközkiállítás rendezésében aktívan közreműködött a helyi szervezeten kívül a TANÉRT is. Az eszközkiállítás díjait a következő szervek ajánlották fel: a Művelődési Minisztérium, Központi Fizikai Kutató Intézet, Magyar Optikai Művek, Vas megye Tanácsa, Szombathely város Tanácsa és a TANÉRT. A felajánlott díjakért ezúton is köszönetet mondunk.

Az előadásokat a Münnich Ferenc Művelődési és Ifjúsági Központ dísztermében tartották. Ugyanitt kapott helyet – a II. emeleten – az eszközkiállítás is.

A rendező szervek nevében Kuti István az ELFT Általános Iskolai Csoport elnöke üdvözölte az ankét résztvevőit és az elnökség tagjait. A vendéglátók nevében Rácz János, az MSZMP Vas megyei Bizottságának titkára köszöntötte a résztvevőket, majd Szabó László minisztériumi tanügyi főtanácsos nyitotta meg az ankétot. Közvetlen hangvétellű beszédben örömeinek adott kifejezést, hogy fáradt pedagógusok helyett vidám, felszabadult nevelőkkel találkozott, akik tettere készek és öntevékenyek.

Szólt az ankét feladatairól, sikeres tapasztalatcserét kívánt, majd átadta a Művelődési Minisztérium Kiváló Munkáért kitüntetését Varga Klára Kemecsei és Wind Károly vértessomlyói fizikatanároknak.

Az első napon Kuti István elnökölt. Az ankét központi témája volt: Az általános iskolai fizikatanítás kapcsolata az alsó tagozattal és a középiskolai fizikatanítással. Az előadások többsége a központi témához kapcsolódott.

Az első előadást Károlyházy Frigyes egyetemi tanár, tankönyvíró tartotta „A fizika élménnyé tétele a kicsiknek, nagyoknak” címmel. Részletesen elemezte a fizikai jelenségek megismerésének pszichológiai folyamatát.

Hangsúlyozta, ne törekedjünk arra, hogy a természet titkait „kibelezzük”, maradjon meg annak a varázsa minden életkori szinten. Nagy érdeklődéssel hallgattuk Halász Tibor főiskolai főigazgató-helyettes, tankönyvíró előadását, mely a mechanikai fogalmak középiskolai fejlődésével kapcsolatban.

Közvetlenül ebéd után került sor az eszközkiállítás megnyitására. Vitályos Sándor az ELFT Vas megyei Csoportjának titkára megnyitó beszédében méltatta az öntevékeny tanári eszközkészítés szerepét a taneszközök korszerűsítésében, jelentőségét pedig az oktató munkában. Mint említettük, a kiállítást az előadások épületében helyezték el a rendező szervek, így a szünetekben is lehetőség nyílt többszöri megtekintésre. A nagy érdeklődésre jellemző, hogy a két helyiség állandóan zsúfolt volt látogatókkal. A kiállítók fáradságot nem kímélve adták tájékoztatást az érdeklődők kérdéseire és bemutatták eszközeik működését.

A kiállítás színvonalas volt, a előző évekhez képest mind mennyiségi, mind minőségi szempontból szép fejlődést mutatott. Sok gondolatébresztő ötletet tartalmaztak az egyes eszközök, melyeket a gyakorló fizikatanárok és a taneszközök tervezői bizonyára hasznosítani

tudnak majd. A kiállításon a TANÉRT bemutatta az új tantervhez tervezett és gyártás alatt lévő tanári demonstrációs eszközkészletét, a MOM pedig egy lézerrel szerepelt.

Az eszökbíráló bizottság ez alkalommal másodsor hirdette meg a közönség díját, a szavazólapot minden résztvevő megérkezésekor kézhez kapta. A TANÉRT kérdőlapokat osztott szét s ezeken kért válaszokat az eszközök használatával kapcsolatban.

A délután további programjában több fakultatív foglalkozás szerepelt, városnézést, kirándulást szerveztek Kőszegre és Bükkre a vendéglátók.

A második napi programot az elnöklő Vitályos Sándor vezette be. A hivatalos műsor előtt Kiss Dezső akadémikus tartott igen érdekes diffúziós ködkamra bemutatót, majd két színvonalas előadás kapcsolódott az anket főtémájához. Kotek László a pécsi tanárképző munkatársa a hőtani fogalmak, Bálint József az egri tanárképző főiskoláról pedig az elektromosság-tani fogalmak kialakításáról beszélt. A délelött utolsó előadását Miskolczi Józsefné szakvezető tanár tartotta „A munkatankönyv használatának módszertani kérdései” címmel. Előadásában a címben foglaltakon kívül sok értékes tapasztalatot mondott el a táblai vázlatlalt és az írásvetítő transzparenszek alkalmazásával kapcsolatosan is.

A délután programjában csak a Fórum szerepelt, melyet változatlanul nagy érdeklődés kísért. A díszterem zsúfoltságig megtelt. A szervező bizottság lehetőséget adott arra, hogy a résztvevők kérdéseket tehessenek fel írásban, vagy szóban. Megérkezéskor mindenki kézhez kapott egy űrlapot, melyen kérdését megfogalmazhatta és egy urnába bedobhatta. A 32 írásban beadott és 9 szóban elmondott kérdés, észrevétel többsége tartalmi és módszertani problémákat feszegetett, kisebb része a taneszköz ellátással, a kiállítás eszközeinek széleskörű ismeretével, fizikai példatár megjelentetésével, a párhuzamos tankönyvvel és az ELFT tevékenységével volt kapcsolatos. A kérdésekre Zátonyi Sándor (OPI), Kovács Loránd (Tankönyvkiadó) Szunyogh Istvánné és Takács Emőke (TANÉRT), Drommerné Takács Viola (OOK), Károlyházy Frigyes és Halász Tibor tankönyvírók válaszoltak.

A fórum résztvevői egyhangúan amellet foglaltak állást, hogy a következő anketokat a tanév befejeztével, június végén rendezzük. A Fórumot Gergely Péter vezette.

A Fórum után az OOK fakultatív program keretében 3 oktató filmet mutatott be.

A második nap programját a Bartók hangverseny teremben a díjkiosztás és Nyíró Gábor nagyszerű orgonahangversenye zárta.

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Mikola Sándor díjat Vitályos Sándor ny. vezető-szakfelügyelő (Szombathely) kapta.

Az eszközkiallítás díjai a következők szerint oszlottak meg:

- I. díj: Márki-Zay János, Hódmezővásárhely (együttal) KFKI-díj is), valamint Pintér Lajos és Rónaszéki László, Érd (MM- díj is).
- II. díj: Kuti István, Miskolc-Pereces (együttal MOM-díj) és Sas Ferenc, Vác (egyben MM és TANÉRT- díj)